

csak néhány leletet találtunk. A koporsóban, arany- és ezüstveretes övekkel, arany fülbevaló párral eltemetett avar vezér mellé helyezték fegyvereit: két darabra tört kardját, íját, igen nagy méretű nyílhegyeit, faragott csontlemezből borított tegezét. A kis méretű, pajzs és ovális alakú, préselt övveretek a 7. század második harmadából-feléből származnak. Az átkutatott, több mint 4000 m² nagyságú területen további sír, lelet vagy egyéb objektum nem került elő.

WICKER ERIKA – SOMOGYVÁRI ÁGNES –
V. SZÉKELY GYÖRGY – BALOGH CSILLA

148. Petőfiszállás, Tőzeges

(Bács-Kiskun megye) **Á**

Árpád-kori településre utaltak az előzetes terepbejárás eredményei azon a DNy-ről vízállásos területtel határolt kis kiemelkedésen, mely a majdani M5-ös autópálya 123–124. km szelvényében feküdt. A két hónapig tartó leletmentés során 26000 m²-nyi területet vizsgáltunk át. Az előkerült, csaknem 170 objektum arra utal, hogy egy Árpád-kori nyári szállás nagy kiterjedésű, hosszú ideig állattartásra használt részét tártuk fel. A nagyméretű objektumok egyik jellegzetes csoportját az a több mint 40, általában lekerekített sarkú, téglalap alakú 20–30×8–12 méteres karám alkotta, melyeket egyes esetekben részben egymásba ástak. Sajátos csoportot alkotnak a szabályos kör alakú, zárt, 8–12 m átmérőjű építmények, melyekből közel 30 került feltárássra. Több helyen figyeltünk meg nagy kiterjedésű, égett, kormos, hamus foltokat, viszont földbemélyített házakra és kemencékre utaló nyomokat nem találtunk. A karámokból és a viszonylag kis számú gödrökből csekély leletanyag (kerámia, állatcsontok) került elő.

BALOGH CSILLA –

V. SZÉKELY GYÖRGY – WICKER ERIKA

149. Pécs, Püspökvár

(Baranya megye) **Á; Kk**

A középkori egyetem épületének helyreállítása során folyamatos leletmentést végeztünk a munkaterületen. E leletmentő munka során a korai román kori püspöki palota további részleteit sikerült feltárni.

Az egyetem védőépülete É-i falának alapozási munkái során a falszorosban egy kifalazott szemétdödör volt, amelyből nagy mennyiségű leletanyag került elő. A leletek zöme kerámia, köztük több teljesen ép tojás alakú pohár, valamint nagyméretű fazekak töredékei, amelyekből jó néhány edény volt összeállítható. A mázatlan kerámia mellett igen gazdag üveganyag is előkerült, serleg- és fedőtöredék, köztük festett darabok is. A szemétdödör anyaga korban teljesen egységes volt és azt 6 db Mátyás-érem datálta. Ez a leletanyag

már az egyetem megszűntét követő, de az annak épületében működő „scola maioris ecclesiae” működésének idejéből származik.

Ugyancsak leletmentő ásatást végeztünk az egyetem D-i homlokzata előtti területen is, ahol ugyancsak román kori falrészleteket sikerült feltárni.

A középkori egyetem kutatása során épület-régészeti feltárást is végeztünk. Az egyetem északi emeleti falának elfalazott ablaknyílásait azok előzetes statikai biztosítása után kibontottuk. A kibontás nyomán több „in situ” keret-kötödék került elő, valamint a falazó anyagban is találtunk kerettöredéket.

Az egyetem nagyterméhez nyugatról csatlakozó helyiségbe vezető és csak részben elfalazott átjáróajtó teljes feltárássá csak a helyiség téglából falazott 18. századi dongaboltozatának elbontása után került sor. Itt megtaláltuk az ajtónyílás „in situ” küszöbkövét, valamint kőkeretének egyik roncsolt maradványát. Az említett nyugati terem déli zárófalának maradványát is fel tudtuk tártani. A fal középső szakaszának csak a szint alatti részlete maradt meg, de mindkét belső sarokcsatlakozása – amelyeket a boltozat takart – szint fölötti jelentős részletét találtuk meg.

Az egyetem déli bejáratánál megtaláltuk az eredeti béllet falsíkját, valamint teljes hosszában az „in situ” küszöbkövet. Ez utóbbi egyértelművé tette a gótikus kapunyílás eredeti szélességét. Ugyanis előkerült mindkét kapuszárny sarokvasának perselye, illetve annak kőbe vésett fészke.

Az északi falszorosban, a várfal két négyszög alaprajzú északi bástyájának egyikénél – amely keletre van – nyitottuk É-D-i irányú kutatóárkunkat. Itt megtaláltuk a keresett román kori várfal csaknem 3 m magasságig álló nyugati folytatását. A feltárással előkerült a négyszögű bástya ugyancsak román kori részlete és abban egy keletre néző és teljesen ép boltozott lőrés „in situ”. A lőrés a külső falsíkban elfalazott volt. A kutatás itt csupán szondázó jellegű volt. Az egyes periódusok és szintek, valamint az alaprajz tisztázására a bástya teljes feltárássá szükséges.

Az ásatást az OMvH hitelkeretéből és a „Középkori Egyetem Alapítvány” támogatásával végeztük.

Munkatárs: Füzér Róbertné, Szijártó Kálmán

G. SÁNDOR MÁRIA – GERŐ GYÖZŐ

150. Pécs, Somogy – Pajtás utca

(hrsz.: 45236/7)

(Baranya megye) **B**

1998. szeptember 3-án a tulajdonos bronzkori cserepeket hozott a pécsi Janus Pannonius Múzeum Régészeti Osztályára, a leleteket telkén, a felszínen gyűjtötte.

A lakóház alapozásához előkészített területen, a patak parton, vízjárta laposba nyúló alacsony dombol-